

Srednjoeuropske tvrtke pozivaju na uravnoteženu energetska tranziciju

Tvrtke iz srednje Europe preuzele su inicijativu u oblikovanju budućeg europskog tržišta energije. Njihov je cilj osigurati da energetska tranzicija ne naštetiti srednjoeuropskim tvrtkama, te da pruži jednake mogućnosti svim tržišnim akterima i poštuje autonomiju odabira najboljeg dostupnog načina prilagodbe promjenjivim tržišnim uvjetima.

To je ključna poruka koja proizlazi iz zajedničkog stajališta tvrtki energetskega sektora Srednje Europe na Zimski Paket. U zajedničkom dokumentu koji je pripremio Central Europe Energy Partners (CEEP) sa svojim članicama želi se naglasiti oblikovanje fer energetske tranzicije na gospodarstvo s niskom razinom ugljika koja poštuje pravo država članica da odaberu svoj energetska miks, prema načelu neutralnosti tehnologije, naglašavajući da svaki tržišni akter odlučuje kako postići ciljeve postavljene Zimskim Paketom. To će omogućiti postizanje ravnoteže između klimatskih ciljeva i gospodarskog rasta.

U međuvremenu CEEP želi naglasiti da podržava odredbe koje predlaže Komisija, a koje se podudaraju s očekivanjima regije. U tom smislu, CEEP pozdravlja predložene mjere za promicanje tržišnog pristupa s naglaskom na jačanje uloge kupaca, stavljanja prioriteta na energetska učinkovitost i snažnije povezivanje tržišta. Također CEEP podržava načelo sudjelovanja na energetska tržištu na ravnopravnoj osnovi i naglašava važnost dinamičkog određivanja sustava cijena električne energije. CEEP želi naglasiti da podržava određene odredbe predložene od strane Komisije koje su u skladu s očekivanjima regije.

Međutim, Zimski Paket prema CEEP-ovom mišljenju sadrži mnoge odredbe koje regija Srednje Europe ne podržava. Prije svega, CEEP-ovi članovi percipiraju uspostavu tržišta kapaciteta kao ključnu mjeru za poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom. U tom smislu, CEEP naglašava da tržišta kapaciteta, kao privremeni alat, imaju značajan utjecaj na stabilizaciju elektroenergetskog sustava na koji je priključen veliki broj obnovljivih izvora energije te da pružaju potrebne signale za buduće investicije. Istodobno, svaka odluka o uspostavljanju tržišta kapaciteta trebala bi se temeljiti na nacionalnoj procjeni adekvatnosti kapaciteta, a ne kako je to predviđeno Procjenom adekvatnosti europskih resursa (European Resource Adequacy Assessment).

CEEP poziva na uklanjanje kriterija utvrđenih dokumentom Emissions Performance Standard - EPS s tržišta kapaciteta koji su nametnuti bez odgovarajuće procjene utjecaja i koji podržavaju rad plinskih elektrana, što bi dovelo do povećanja ovisnosti Europske unije o uvozu. Time se dovode u pitanje namjere i stručnost zakonodavaca.

Nadalje, CEEP se protivi ideji osnivanja Regionalnih operativnih centara (ROC) te umjesto toga zagovara jačanje suradnje između operatora prijenosnih sustava na temelju postojećeg modela Regionalnih koordinatora za sigurnost (Regional Security Coordinators).

Jedan od glavnih problema tržišta električne energije u Srednjoj Europi predstavljaju neplanirani tokovi kao na primjer tokovi iz sjeverne Njemačke prema jugu i prema Austriji, koji značajno štete sustavu

prijenosa u regiji i ozbiljno ograničavaju prekogranične trgovinske kapacitete, pa CEEP sa žaljenjem konstatira da prijedlog regulative ne rješava ovaj ozbiljni izazov.

Što se tiče obnovljivih izvora energije, CEEP pozdravlja tržišni pristup predstavljen od strane Europske Komisije, koji između ostalog napušta načelo prioritetne isporuke za električnu energiju proizvedenu iz OIE i uvodi načelo da svi sudionici na tržištu moraju biti financijski odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju. Članovi CEEP-a istodobno dovode u pitanje odredbe kojima je cilj isključivanje biomase kao obnovljivog izvora i izražavaju zabrinutost zbog zacrtanog puta za OIE i odgovarajućih financijskih platformi.

Zimski Paket uključuje nekoliko nedorečenosti na koje bi trebalo obratiti pozornost tijekom procesa donošenja predložene legislative.

Eryk KŁOSSOWSKI, predsjednik Upravnog odbora CEEP-a je rekao: "Cijenimo napore Europske komisije da uspostave široki zakonodavni paket. U ovoj fazi, međutim, ona se ne bavi nekim od temeljnih poremećaja prisutnih na energetske tržištima i umjesto toga može izazvati nove. No, sada bi kreatori politike trebali nastojati pronaći uravnotežen, tržišni pristup koji uključuje sve aktere i uzeti u obzir nacionalne specifičnosti svake članice". Prema članovima CEEP-a, slobodan izbor korištenja bilo kojeg izvora energije može potaknuti inovacije i modernizaciju proizvodnje energije. CEEP vjeruje da svaki tržišni akter mora odlučiti kako se najbolje prilagoditi promjenjivim tržišnim uvjetima.

"Nažalost, Zimski Paket sadrži mnoge odredbe koje nisu u skladu s načelom tehnološke neutralnosti, a koji bi trebao dati tržišnim akterima priliku za odabir rješenja i tehnologija koje su ekonomski najprihvatljivije. Stoga, kako bi ostala u skladu s njegovim pristupom tržištu energije, EU bi se trebala pridržavati prvotno zacrtanih pravila i načela. Ako želimo da tržišta električne energije funkcioniraju ispravno, načelo neutralnosti tehnologije mora ostati vodeći element u provedbi zakona", komentirao je Maciej JAKUBIK, izvršni direktor CEEP-a.

[POSITION PAPER – FULL VERSION](#) (en)

Dodatne informacije:

Central Europe Energy Partners (CEEP) predstavljaju energetske intenzivne tvrtke i organizacije iz četiri srednjoeuropske zemlje koje zapošljavaju više od 200.000 radnika s ukupnim godišnjim prihodom većim od 30 milijardi eura. CEEP je prvo veliko tijelo koje predstavlja tvrtke energetskega sektora iz regije na razini EU. Cilj CEEP-a je jačanje energetske sigurnosti regije u okviru energetske i klimatske politike EU. CEEP je međunarodna neprofitna udruga sa sjedištem u Bruxellesu.

Twitter: @CEEP_energy

LinkedIn: www.linkedin.com

www.ceep.be